

Lausunnon antaminen YVA-tarpeesta Alight Sampo Oy:n Nakkilan aurinkovoimalahanke VARELY/2851/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 188
245/11.00.02/2024

Valmistelija Kaupunkisuunnittelun johtaja Juha Virola, puh. 0400 134 718

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Ulvilan kaupungin lausuntoa YVA-menettelyn soveltamistarpeesta yksittäistapauksessa liittyen Alight Sampo Oy:n Nakkilan aurinkovoimalahankkeeseen (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017 3§ 2 mom.). Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 5.8.2024. Ulvilan kaupunki on pyytänyt jatkoaikaa lausunnon antamiselle 30.8.2024 saakka.

Hanke sijoittuu Nakkilan kunnan luoteisosaan Rajamäen selänteelle Nakkilan ja Ulvilan rajalla, valtatie 2:n länsipuolelle lähimmillään noin 400 metrin päähän valtatiestä. Hanke rajautuu noin 1,7 kilometrin matkalta Ulvilan kaupungin rajaan Kettumetsän teollisuusalueen eteläpuolella. Rakennettavan alueen pinta-ala on noin 106,2 ha ja koko hankealueen pinta-ala on noin 121 ha. Ulkoisen sähkönsiirron vaatima pinta-ala on noin 1,4 ha. Suunnitellun aurinkovoimalan tuotantoteho on yhteensä noin 110,4 MW ja vuosituotanto noin 93,8 GWh. Aurinkovoima-alue on tarkoitus liittää sähköverkkoon Alightin sähköasemasta, jota suunnitellaan Fingridin voimajohdon viereen.

YVA-lain liite 1 sisältää luettelon hankkeista, joihin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Energian tuotannon hankkeiden osalta liitteessä ei ole aurinkoenergian tuotantoalueita koskevia säädöksiä. Liitteen 2f-kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteinen muuttaminen toteuttamalla uudisajituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla.

YVA-lain 3§ 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen YVA-lain liitteessä 1 tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

LAUSUNTO:

Alight Sampo Oy:n hankkeessa on kyse teollisen kokoluokan aurinkoenergian tuotantoalueen toteuttamisesta Nakkilan luoteisosaan valtatie 2:n länsipuoliselle metsäalueelle, välittömästi Ulvilan kaupungin rajan eteläpuolelle Rajamäkeen. Teholtaan noin 110,4 MW ja rakennettavan alueen pinta-alaltaan noin 106 hehtaarin suuruisen hankkeen on tarkoitus tulevaisuudessa tuottaa uusiutuvaa, päästötöntä energiaa valtakunnalliseen sähköverkkoon. Hankkeen oma sähköasema rakennetaan tuotantoalueen kaakkoispuolelle lähelle Fingrid:n Saarikko-Uvila 400+110 kV voimajohtokäytävää. Hanke on tarkoitus liittää sähköaseman kautta Fingrid:n 110 kV voimajohtoon.

Välittömästi hankealueen pohjoispuolella on voimassa Ulvilan keskustaajaman yleiskaava (KV 10.10.2005). Hankealue rajautuu kyseisen yleiskaavan eteläreunaan, jossa on kolmea eri maankäytön aluevarausta: maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU), maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä jätteenkäsittelyaluetta (EJ). Jätteenkäsittelyalue tarkoittaa käytännössä Järvikyläntien varrella olevaa Ulvilan vanhan kaatopaikan aluetta, jolle on pyritty löytämään sopivaa loppukäyttöä. Kyseinen alue on siksi myös yksi mahdollinen aurinkovoimala-alue.

Ulvilan keskustaajaman tärkeimmän maankäytön suunnitelman eli keskustaajaman yleiskaava 2045:n laadinta on parhaillaan käynnissä. Yleiskaavahanke on kuulutettu vireille 17.3.2022. OAS on lähetetty lausunnoille 29.9.2023 laajalla jakelulla, myös naapurikunnille. Yleiskaava etenee kaavaluonnoksen nähtävällepanovaiheeseen alkusyksystä 2024. Kaavaluonnoksesta tullaan pyytämään lausunnot niin ikään laajalla jakelulla.

Nakkilan aurinkovoimalan hankealueella on vireillä Rajamäen taajamaosayleiskaavan muutos, jonka OAS on ollut nähtävillä 28.5.2024. Ulvilan kaupunki huomauttaa, ettei se ole saanut tietoa osayleiskaavan muutoksen vireilletulosta tai OAS:n nähtävilläolosta saati lausuntopyyntöä OAS:sta. Koska Nakkilan aurinkovoimalahanke ja siihen liittyvä osayleiskaavan muutos rajautuvat Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan alueeseen, on ehdottoman tärkeää, että vähintäänkin osayleiskaavoitus yhteensovitetaan kahdessa kunnassa, varsinkin jos Nakkilan aurinkovoimahankkeeseen ei tulla soveltamaan YVA-menettelyä. Yhteensovitettavia teemoja voisivat olla ainakin Rajamäen selänteen maisemallisten ja ympäristöllisten arvojen huomioiminen sekä virkistys-/ulkoilukäytön järjestäminen. Vaikka hankealue onkin varsin tavanomaista talousmetsää ilman erityistä tai järjestettyä virkistyskäyttöä, tulisi samassa yhteydessä arvioida onko tarvetta huolehtia hankkeen lähialueen kytkeytymisestä Massin ulkoilualueeseen.

Kaavoituksen yhteensovittamisen tärkeyttä alleviivaa myös se seikka, että Ulvilan keskustaajaman alueen lähin asemakaava-alue sijaitsee noin 370 metrin etäisyydellä hankealueesta. Kyseinen asemakaava liittyy Kettumetsän teollisuusalueeseen, jonka laajentamiseen tähtäävä asemakaavahanke on Ulvilan kaavoituskatsauksen kohde numero 6. Kettumetsän teollisuusalueen

laajennus on kytköksissä keskustaajaman yleiskaavan käynnissä olevaan päivittämiseen. Alueella toteutettavien yleis- ja asemakaavaprosessien yhteydessä on tarkoitus osoittaa Honkaluodosta lähtevän ja kettumetsän teollisuusalueen läpi kulkevan vt2 rinnakkaistien linjaus, joka pyritään yhteensovittamaan Nakkilan taajamaosayleiskaavassa osoitetun vastaavan, kunnanrajan ylittävän ohjeellisen tielinjauksen kanssa.

Alueelle tehtävät luontoselvitykset ovat vielä kesken, minkä takia hankkeen vaikutusta luonnonympäristöön on vaikea arvioida. Hankealueen välittömässä läheisyydessä Ulvilan kaupungin puolella on keskustaajaman yleiskaavoituksen vuonna 2023 laaditussa luontoselvityksessä havaittu neljän kehrääjän reviirit, joista yksi saattaa ulottua jonkin verran hankealueelle. Kehräjä on EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji, joka pesii tyypillisesti valoisissa ja karuissa männiköissä.

WSP:n laatimasta ja 27.6.2024 päiväystä YVA-tarveharkintapyynnön selostusosasta ei selviä voiko hankkeella olla vaikutuksia kantaverkon siirtokapasiteettiin, Ulvilan sähköasemaan tai sinne johtaviin voimajohtoihin. Niin ikään jää epäselväksi voiko yhteisvaikutuksia syntyä muiden merkittävien sähkönsiirtoverkkoon vaikuttavien hankkeiden kanssa. Tässä yhteydessä on syytä huomioda, että Ulvilan kaupungissa on vireillä kaksi suurta teollisen kokoluokan aurinkovoimalahanketta, joista molemmista on käynnissä YVA-menettely ja osayleiskaavoitus. Molemmat hankkeet on suunniteltu liitettävän lähietäisyydellä olevalle Ulvilan sähköasemalle, joka on hyvin merkittävä kantaverkon kytkinlaitos. Sähköaseman 110 kV puolelle liitettäväksi suunniteltu IBV Suomi Oy:n Kaasmarkun aurinkovoimalahanke on kooltaan noin 271-279 hehtaaria ja teholtaan noin 250 MW. YVA-selostuksen nähtävilläolo päättyy 9.8.2024. Hankkeeseen liittyvä osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä maaliskuussa 2024. Sähköaseman 400 kV puolelle liitettäväksi suunniteltu SAJM Holding Oy:n Harjunpään aurinkovoimalahanke on kooltaan noin 434-617 hehtaaria ja teholtaan noin 300-430 MW. YVA-selostus on todennäköisesti tulossa nähtäville elokuussa 2024 ja osayleiskaavaluonnos mahdollisesti hieman myöhemmin.

Ulvilan kaupunki katsoo, että hankkeen kokoluokasta ja ominaisuuksista johtuen sen ympäristövaikutukset eivät vertaudu merkittävyydeltään YVA-lain hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin. YVA-menettely ei myöskään toisi oleellista lisäarvoa sijoittamislupa-asian ratkaisuun tai ympäristövaikutusten arviointiin. Hankkeen merkittävyys ja sijainti Ulvilan keskustaajaman läheisyydessä edellyttävät kuitenkin kahden kunnan osayleiskaavoituksen yhteensovittamista. Lisäksi hankesuunnitelman ja osayleiskaavoituksen yhteydessä tehtävien selvitysten ja vaikutusarvioiden tulisi vastata laadultaan ja laajuudeltaan YVA-menettelyssä vakiintuneesti tehtäviä selvityksiä ja vaikutusarviointeja. Tarpeellisen osallistamisen ja vuorovaikutuksen voidaan katsoa toteutuvan riittävällä tavalla kaavoitus- ja lupaprosessien yhteydessä. YVA-menettelyn soveltaminen Nakkilan aurinkovoimalahankkeeseen ei ole Ulvilan kaupungin mielestä tarpeellista.

Lausuntopyyntö VARELY/2851/2024 on liitteenä. Oheismateriaalina on WSP:n laatima 27.6.2024 päivätty YVA-tarveharkintapyyntö ja 5.6.2024 päivätty alustava layout-piirros.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa pyydettyinä lausuntonaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle yllä olevan lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta yksittäistapauksessa Alight Sampo Oy:n Nakkilan aurinkovoimalahankkeessa Nakkilan Rajamäessä (VARELY/2851/2024).
Käsittely	Heikki Pukkila oli esteellisenä poissa kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan, koska hän on Tuulia Palvelut Oy:n toimitusjohtaja. Esteellisyyden peruste hallintolain 28.1 § kohta 5 (yhteisöjäävi).
Päätös	<p>Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa pyydettyinä lausuntonaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle yllä olevan lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta yksittäistapauksessa Alight Sampo Oy:n Nakkilan aurinkovoimalahankkeessa Nakkilan Rajamäessä (VARELY/2851/2024).</p> <p>Heikki Pukkila saapui takaisin kokoukseen asian päätöksenteon jälkeen kello 17.25.</p>